

[Etusivu](#) > [Lainsäädäntö ja Oikeuskäytäntö](#) > [Sanastot ja käännökset](#)

Sanastot ja käännökset

Tässä osassa on lyhyt katsaus unionin tasolla tällä hetkellä käytössä oleviin sanastoihin ja monikielisiin asiasanastoihin (tesaurus).

Sanastossa luetellaan aakkosjärjestyksessä tietyllä alalla käytössä olevia termejä ja niiden määritelmiä. Kaksikielisessä sanastossa yhdellä kielellä olevat termit määritellään toisella kielellä tai selitetään toisen kielen synonyymejä tai lähes synonyymisiä sanoja käyttäen. Sanasto voi myös muodostua tietyllä tutkimus- tai toimialalla käytössä olevien käsitteiden selityksistä. Oikeusalalla sanasto voi tarkoittaa kahta erilaista välinettä: joko käytössä olevien ilmausten luetteloa, jossa on mukana käännökset eri maita varten, tai termien määritelmien luetteloa.

Sanastot

IATE

[IATE](#) (InterActive Terminology for Europe) on monikielinen termitietokanta, jota käytetään käännösapuna Euroopan unionin toimielimissä.

Se on hakukone, johon on koottu termejä ja ilmaisuja kaikilta EU:n toiminnan osa-alueilta. Hakukoneen tarkoituksenmukainen käyttö vaatii melko ammattimaista kohdekielen osaamista. IATE on erittäin hyödyllinen väline ammattikäyttäjille, mutta ei sovellu yhtä hyvin yleisön, oikeusviranomaisten tai oikeusalan ammattilaisten käyttöön. Kääntäjät itse syöttävät termien ja ilmausten käännökset ja laativat näin uusia tietueita tai laajentavat jo olemassa olevia tietueita. IATE antaa käännösehdotuksia useilla, joskaan ei kaikilla, Euroopan unionin virallisilla kielillä.

Tämän tietokannan käyttö on maksutonta.

Synonyymisanakirja

EU Vocabularies (EU:n sanastot)

[EU Vocabularies](#) -sivuston kautta voi tutustua EU:n toimielinten ja laitosten hallinnoimiin sanastoihin, joihin kuuluu erilaisia kontrolloituja sanastoja, kaavioita, ontologioita ja tietomalleja. EU:n sanastot ovat osa EU:n avoimen datan aloitetta, joten sen koko sisältö on yleisön saatavilla maksutta.

Tämä asiasanasto on käytössä 23:lla Euroopan unionin virallisella kielellä.

MONIKIELINEN VERTAILEVA OIKEUSSANASTO VJM

VJM on kokoelma monikielisiä, useiden eri maiden oikeusjärjestelmiin perustuvia termitietueita (24 kieltä ja 30 oikeusjärjestelmää), jonka Euroopan unionin tuomioistuimen juristi-lingvistit ovat laatineet oikeusvertailuun perustuvan laajan tutkimustyön pohjalta.

VJM:n termitietueet sisältävät hyvin yksityiskohtaista tietoa, kuten (eri oikeusjärjestelmiin perustuvia) määritelmiä, oikeusvertailua koskevia huomautuksia, oikeudellisia viitteitä (lainsäädäntöön, oikeuskäytäntöön sekä kansallisten, EU:n ja kansainvälisten oikeusjärjestelmien oikeuskirjallisuuteen), tietyn käsitteen eri

nimityksiä (samalla kielellä ja joskus eri kielellä oikeusjärjestelmästä riippuen) ja selkeitä lähdeviittauksia (toiminnallinen vastine tai ilmaisu, vaihtoehtoinen muotoilu). Sinne on koottu myös varoituksia (riskisanoja eli eri kielten toisiaan muistuttavia termejä, joilla on kuitenkin eri merkitys, ja sekaannusta aiheuttavia tai vanhentuneita termejä) sekä käsitekaavioita, joiden avulla voi nopeasti hahmottaa käsitteiden väliset merkityssuhteet.

Tällä hetkellä VJM sisältää noin 1 400 termitietuetta: 250 tietuetta koskee maahanmuuttolainsäädäntöä (ulkomaalaislainsäädäntö), 450 perheoikeutta, 420 rikosoikeutta (noin puolet rikosoikeutta koskevista tietueista on parhaillaan tarkistettavana) ja noin 280 tietuetta muita aloja. Kaikki tietueet ovat saatavilla [IATE](#)-termitietokannassa.

Tätä sanastoa voivat käyttää kaikki (kansalaiset, oikeusalan ammattilaiset, opiskelijat, kieliassiantuntijat, terminologit ja kääntäjät), jotka haluavat saada lisätietoa jostakin käsitteestä. Siitä voi olla apua myös kääntämisessä ja tekstinlaadinnassa.

Lisätietoa hankkeesta:

- [Hankkeen historia](#) (228 Kb)
- Esite [Monikielinen vertaileva oikeussanasto](#) (2224 Kb)
- [Luettelo monikielisistä termitietueista:](#)
- Käsitekaaviot:
  - Perheoikeus: [Polveutuminen](#) | [Avioliittolainsäädäntö](#) | [Perhetilanne](#)

Lisätietojen saamiseksi [ota yhteyttä hankkeesta vastaavaan tiimiin](#) Euroopan unionin tuomioistuimessa.

 Päivitetty viimeksi: 30/12/2020

Tätä sivustoa ylläpitää Euroopan komissio. Sivuston tiedot eivät välttämättä edusta Euroopan komission virallista kantaa. Komissio ei ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. EU:n sivustoihin sovellettavat tekijänoikeussäännöt löytyvät oikeudellisesta huomautuksesta.